Commissie Meijers
Permanente Commissie van deskundigen in internationaal vreemdelingen-, vluchtelingen- en strafrecht

Secretariaat
postbus 201, 3500 AE Utrecht/Nederland
telefoon 31 (30) 297 42 14/43 28
telefax 31 (30) 296 00 50
e-mail cie.meijers@forum.nl

Aan De leden van de vaste commissie voor de JBZ-Raad van de Eerste Kamer
De leden van de vaste commissies voor Justitie van de Tweede Kamer

Betreft Parlementair behandelvoorbehoud ontwerp wijziging Frontex-verordening
Datum 6 mei 2010

Geachte leden van Eerste en Tweede Kamer,

Op 24 februari 2010 heeft de Europese Commissie het voorstel tot wijziging van Verordening (EG) nr. 2007/2004 tot oprichting van een Europees agentschap voor het beheer van de operationele samenwerking aan de buitengrenzen van de lidstaten van de Europese Unie (Frontex) – Com(2010)61 - gepubliceerd.

Binnen afzienbare tijd dienen de Kamers aan te geven of zij over dit voorstel op bijzondere wijze wensen te worden geïnformeerd in het kader van een parlementair behandelvoorbehoud (art. 4 Goedkeuringswet Verdrag van Lissabon).

De Commissie Meijers adviseert de Kamers een parlementair behandelvoorbehoud te plaatsen bij dit voorstel op grond van de volgende overwegingen:

- Zoals de regering eveneens signaleert in het BNC-fiche betreffende dit voorstel (brief van 21 april - DIE-516/2010), voorziet het voorstel slechts in beperkte mate in inspraak van de zendende lidstaten bij Frontex-operaties in de ontvangende lidstaat. Gezien het verplichte karakter van het bijdragen aan gezamenlijke operaties, betekent dit dat Nederland feitelijk de zeggenschap over de wijze van optreden van Nederlandse ambtenaren in de ontvangende lidstaat kan verliezen. In dit licht is het van belang dat uw Kamers de besluitvorming omtrent de deelname aan bepaalde Frontex-operaties nauwlettend kunnen volgen. Een goede informatievoorziening van de regering is hierbij essentieel. Door het plaatsen van een parlementair behandelvoorbehoud kan deze informatievoorziening worden gegarandeerd.

Nadere toelichting
De Commissie Meijers heeft waardering voor de in het voorstel voorziene verduidelijking van het wettelijk kader waarbinnen het Frontex-agentschap opereert. Zij verwelkomt de opgenomen verwijzingen naar bepalingen van de Schengen grenscode, grondrechten en verplichtingen inzake asiel. Ook ziet zij de meerwaarde van het door de Nederlandse regering ingebrachte voorstel voor incidentenmeldingen. Wel plaatst de Commissie Meijers vraagtekens bij de geringe zeggenschap van nationale regeringen over de wijze van inzet van eigen grenswachten in een andere lidstaat.

Om de beschikbaarheid van grenswachten voor gezamenlijke operaties te verbeteren, voorziet het voorstel in een mechanisme waarbij de lidstaten verplicht worden uitrusting en personele middelen beschikbaar te stellen en bij te dragen aan de oprichting van een pool van grenswachten (Frontex Joint Support Teams). Deze teams kunnen op afroep in één van de lidstaten worden ingezet. Een dergelijke verplichte uitlening van nationale ambtenaren aan een andere lidstaat is een unieke vorm van samenwerking binnen de Europese Unie. Alhoewel de Commissie Meijers niet als zodanig tegen een dergelijke uitlening is, roept dit wel vragen op omtrent het nationale toezicht op en zeggenschap over het optreden van eigen ambtenaren in een andere lidstaat. Juist in het licht van de politiek gevoelige context waarbinnen de Frontex-operaties plaatsvinden, acht de Commissie Meijers het van belang dat Nederland een adequaat toezicht kan houden op de voorwaarden van inzet van Nederlandse grenswachten. De Commissie Meijers herinnert u in dit verband aan de recente Nederlandse terughoudendheid om een marinefregat beschikbaar te stellen voor Frontex-operaties, mede vanwege onduidelijkheid omtrent de wijze van optreden en de toepasselijke commandostructuur.

Commissie Meijers
Permanente commissie van deskundigen
in internationaal vreemdelingen-,
vluchtelingen- en strafrecht

Onder het thans aanhangige voorstel worden de operationele plannen van Frontex-operaties opgesteld door Frontex en de ontvangende lidstaat gezamenlijk (art. 3 bis). Artikel 3 quater bepaalt voorts dat het geven van instructies aan de Frontex-ondersteuningsteams is voorbehouden aan de ontvangende lidstaat. Gezien het verplichte karakter van het ter beschikking stellen van grenswachten, kan dit erin resulteren dat Nederland feitelijk de zeggenschap over de wijze van optreden van eigen ambtenaren in een andere lidstaat verliest. De Commissie Meijers ondersteunt hierom de inzet van de Nederlandse regering, als verwoord in het BNC-fiche, om ook uitzendende lidstaten te betrekken bij het opstellen van het operationele plan. Tevens verwelkomt zij de suggestie van de regering om geen bijdrage aan operaties te leveren indien dit in strijd zou komen met internationale verplichtingen.

Gelet op het verstrekkende karakter van de voorgestane lidstatelijke samenwerking en het belang van adequaat nationaal toezicht op het optreden van eigen grenswachten, acht de Commissie Meijers het opportuun om een parlementair behandelvoorbehoud te plaatsen bij het voorstel. Een dergelijk voorbehoud stelt uw kamer in staat toe te zien op de totstandkoming van deugdelijke voorwaarden ten aanzien van toekomstige Nederlandse deelname aan Frontex-operaties.

Tot nadere toelichting zijn wij vanzelfsprekend steeds bereid.

Met vriendelijke groet,

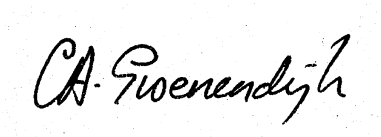

Prof. mr. C.A. Groenendijk
Voorzitter